

In memoriam.

Isaac Birger Ericson

föddes i Göteborg den 8 okt. 1847. I sin ungdom gick han i lära hos sin far, som var konstsvärvare, och flyttade år 1866 till Amerika, där han bedrev tekniska studier. Efter sin återkomst till Sverige var han föreståndare för Lundby snickerifabrik vid Göteborg 1873—77, biträde vid inredningen av Göteborgs slöjdskolor 1877—78, var föreståndare för byggnadsföretag i Göteborg 1879—81 samt blev disponent för M. E. DELBANCOS oljeslageri och kvarnar i Mölndal 1881.

År 1885 fångade han den första skalbaggen, en ♀ av *Oryctes nasicornis*, varom han lämnat en beskrivning i Ent. Tidskr. 1896, pag. 258 Det är nog många som läst artikeln, men alla dessa ha nog inte tänkt på det kraftprov han då visade, nämligen att plugga latin för att kunna läsa THOMSSONS Skandinaviens Coleoptera, sedan han funnit THOMSSONS Skand. insekter för kortfattad. Detta studium hade emellertid till

följd, att han fick ett mer än vanligt intresse för våra skalbaggar, ett intresse, som aldrig sinade, och som tog all hans lediga tid i anspråk. När tiden inte ville räcka till, använde han nätterna till arbete med skalbaggar, och detta kan i sin mån bidra till att förklara, hur han kunnat komma så långt i sin kännedom om dessa djur. Med sin stora flit och sitt goda tålamod hade han dessutom en ovanligt skarp blick, som uppfattade alla detaljer, och ett minne, som var rent av otroligt. Han hade kännetecknen på de olika skalbaggar så klart för sig, att han endast i kvistigare fall måste tillgripa något av de verk på latin, tyska, franska eller engelska, som han hade i sitt bibliotek.

År 1893 utarbetade han tillsammans med EMIL SANDIN en förteckning över Sveriges och Norges Coleoptera. Denna förteckning kompletterade på ett lyckligt sätt THOMSSONS Skand. insekter, enär den upptog författarenamn och en del synonymer.

År 1894 uppstod i Mölndal en eldsvåda, som även lade ERICSONS hem i aska. Härvid lyckades han rädda sina insektslådor, men skåpen, som de voro insatta i, och alla dubletterna, däribland en mängd oexaminerade djur, brunno upp. Denna olycka kunde likväl icke släcka hans håg. I stället tog han genast i på nytt och med kraftiga tag.

År 1896 kunde han meddela, att samlingen uppgick till cirka 3,000 arter med omkring 20,000 individer. Han nöjde sig icke med att samla i hemorten, utan gjorde flera resor till andra trakter av landet och var t. ex. på Öland icke mindre än tre gånger.

År 1908 reste han till London för att vid Natural History Museum studera MATTHEWS' trichopterygidsamling, sedan museet, på hans begäran att få samlingen sig tillskickad, svarat, att aldrig något skickats från museet, ej heller i framtiden komme att skickas. Efter 14 dagars vistelse vid museet fann han djuren i den MATTHEWS'ska samlingen i hög grad hopblandade, men han hade gjort sig så väl känd där, att samlingen sedan sändes till honom för revidering. När den återsändes, var den rätt bestämd och kompletterad med en hel del djur.

Något före denna tid hade han med ett förvånande tålmod efter otaliga experiment lyckats konstruera ett mikroskop för överljus för att studera de minsta skalbaggarna, i synnerhet trichopterygiderna. Skicklig tecknare som han var, avritade han dessa skalbaggar sådana de tedde sig genom mikroskopet, men när han inte kunde bevisa, att djuren sågo så ut för dem, som ej voro i tillfälle att se dem genom mikroskopet, försökte han skaffa sig fotografier av de förstörade djuren. För detta ändamål konstruerade han en apparat, varmed han slutligen lyckades fotografera djuren med cirka 50 gångers förstoring. Detta arbete kunde inte utföras, förr än arbetet i kvarnarne slutat på lördagskvällarne, emedan eljest kvarnarnas gång förorsakade skakningar i huset, och tillräckligt stark ström för det elektriska ljuset ej heller kunde erhållas. Men hela natten mellan varje lördag och söndag var han under en lång tid sysselsatt härmed och lyckades få utmärkta fotografier av en massa trichopterygider m. m. Då författade han även ett arbete »Bidrag till Biets anatomi och biologi» med mikrofotografier av biets olika delar, varav han gjort preparat.

Efter Londonvistelsen reste han till Wetzlar i Tyskland och vidtalade firman E. LEITZ att tillverka mikroskop enligt hans konstruktion, se Ent. Tidskr. 1909, häft. 3—4, omslagets 3:e sida. Typiskt för hans intresse, att mikroskopet skulle kunna komma i många entomologers händer, var, att han gjorde som villkor för uppfinningens överlämnande, att mikroskopet ej finge kosta mera än 115 Mark. Det är inte hans fel, att kriget och valutan har ändrat detta pris.

År 1912 erhöll han avsked med pension och flyttade då till en villa, som han byggt sig i närheten av Hindås, och som han efter initialerna i sitt namn kallade Ibero. Tidtals sysselsatte han sig med sitt barndomsarbete att svarva, och många utsökta arbeten i valross- och elfenben samt rosenträ ha lämnat hans hand.

På Ibero trodde han sig ostörd kunna få ägna sig åt sitt älsklingsstudium, men kort efter ditflyttningen kom sjukdomen, som nedsatte hans krafter. Denna tog så småningom överhand, så att han på den sista tiden ej kunde lämna sängen, och den 23 mars i år fick han sluta sina dagar,

efterlämnande maka, som på sällsynt sätt haft förmåga att deltaga i hans studier och att sköta honom under sjukdomen.

Vännen ISAAC hade en sträv yta och ansågs av dem, som ej voro vidare bekanta med honom, som mycket envis. Undertecknad, som haft förmånen att känna honom väl, och som haft nöjet att räknas bland hans vänner, vill framhålla, att under den sträva ytan fanns ett mycket gott hjärta och en självbildning, som säkert saknar sitt motstycke. Hans envishet har jag alltid ansett som en av hans största förtjänster i den meningen, att han eljest icke hade kunnat komma så långt i sitt entomologiska studium.

Vid sin bortgång efterlämnade han en samling i 92 lådor, insatta i 2 skåp. Av dessa lådor äro 8 upptagna av världsfauunan av trichopterygiderna. I samlingen torde icke fattas ett tiotal av de i Sverige funna skalbaggarna, men det är likväl icke samlingens storlek, som är mest imponerande. Det är ordningen och djurens utseende, som rent av frapperar åskådaren. Där finnes icke ett enda trasigt djur, alla djur stå i samma höjd, och varenda nål står i snörrät riktning.

Det är många gryende entomologer, som han hjälpt över de första stötestenarne i skalbaggstudiet, och ännu flera, som han hjälpt med namnbestämmingar. Undertecknad, som varit en bland dessa, kan endast beklaga den förlust hans bortgång var för skalbaggstudiet. Hade han fått behålla sina krafter och levt längre, hade han kunnat kungöra sina rön om trichopterygiderna, något som nu, till följd av ofullständiga anteckningar, icke torde kunna göras, förrän någon ny entomolog i detta hänseende kan upptaga hans mantel.

Mycket mera vore att säga om denne märklige man och hans liv, men jag vill sluta dessa rader med de orden: Länge skall ISAAC ERICSON leva i ett ljusst och tacksamt minne hos sina vänner och icke minst hos

C. H. Östrand.